

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
<i>Název:</i>		7
Nebezpečí podchlazení a omrznutí	Metodický list číslo	N
	<i>Vydáno dne: 29. října 2001</i>	<i>Stran: 2</i>

I.

Charakteristika

- 1) Účinek chladu se může na člověku projevit celkově i místně.
- 2) Podchlazení nastává, poklesne-li tělesná teplota pod 35 °C. Pokud poklesne tělesná teplota pod 26 °C, je zotavení málo pravděpodobné.
- 3) Omrznutí může vzniknout povětrnostními vlivy nebo kontaktem s chladnými předměty a je lokální na určité části těla.
- 4) Na rozsah poškození organismu má vliv vnější teplota, doba působení chladu, únava, hlad nebo ztráta tělesných tekutin. Suchá zima vede ke ztrátě tepla z těla převážně sáláním, ve vlhkém prostředí dochází k přenosu tepla hlavně vedením. Průvan a vítr zvyšují vypařování tekutin, a tak stupňují ztráty tepla těla ve vlhkém prostředí. Může se stát, že při vnější teplotě kolem 5 °C mohou vzniknout poškození z chladu, jestliže účinek chladu zvyšuje vliv větru a vlhka.
- 5) Příznaky podchlazení:
 - a) třesavka,
 - b) studená a bledá kůže,
 - c) tělesná teplota pod normálem,
 - d) ztráta pozornosti, nepřiměřené chování, postupné bezvědomí,
 - e) vyčerpání, dýchání a srdeční činnost se zpomalují, ztrácí se vědomí a po přechodném období zdánlivé smrti nastává smrt zástavou srdeční činnosti.
- 6) Příznaky omrznutí:
 - a) postižené části těla (špička nosu, uší, prstů na ruce a nohou) nejprve zblednou, potom se stávají voskově bílými, později se objevují modré skvrny a v konečné fázi zčernají,
 - b) ztvrdlá a ztuhlá kůže, puchýře,
 - c) bodavá a silná bolest; později poraněná část těla ztrácí citlivost a jakmile zmrazení pronikne hlouběji, bolest zmizí.

II.

Předpokládaný výskyt

- 7) Nebezpečí podchlazení a omrznutí hrozí při zásazích:
 - a) v přírodním prostředí v zimě, při teplotách kolem 0 °C, za mrazu a silného větru,
 - b) za velké vzdušné vlhkosti a nižších teplot (mrholení, déšť),
 - c) při povodních a pracích na vodě, zejména při dlouhém nasazení a nižších venkovních teplotách,
 - d) v objektech mrazíren,
 - e) na zařízení se zkapalněnými plyny,
 - f) při používání oxidu uhličitého k hašení z tlakových lahví.

III.

Ochrana

- 8) Z hlediska taktiky jednotek při zásahu spočívá ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím podchlazení a omrznutí v následujících zásadách:
- a) pravidelné střídání nasazených hasičů,
 - b) trvalé sledování délky nasazení zasahujících hasičů v nepříznivých meteorologických
 - c) podmínkách a charakteru jejich práce, sledovat změny během zásahu,
 - d) zabezpečení teplých místností pro vystřídané hasiče a poskytnutí dostatečné doby na regeneraci sil,
 - e) podávání teplých nápojů (po 2 hodinách od zahájení zásahu) a stravy (po 4,5 hodinách od zahájení zásahu)¹,
 - f) umožnit výměnu mokrých oděvů, rukavic a bot,
 - g) jednotky pokud možno nasadit tak, aby hasební voda nadměrně nesmáčela nasazené hasiče (např. za silného větru a mrazu),
 - h) vyvarovat se dlouhému osobnímu kontaktu s podchlazenými zařízeními, zejména s těmi, ve kterých je zkapalněný plyn, chladicí média apod.,
 - i) nasadit jen nezbytně nutný počet hasičů.
- 9) Ochranné prostředky a další zařízení:
- a) ochranné prostředky hasiče, náhradní oděv, rukavice, obuv,
 - b) nádoby udržující teplotu při rozvozu teplé stravy a nápojů,
 - c) speciální oděvy pro práci na vodě a za chladu,
 - d) ochranné nápoje,
 - e) zařízení pro odpočinek (např. týlový kontejner).

¹ § 18 odst. 1 nařízení vlády č. 172/2001 Sb.